

ОДБРАНА

Магазин Министарства одбране и Војске Србије

„Одбрана“ наслеђује традиције „Рајника“, првог војног листа у Србији, који је изашао 24. јануара 1879.

Издавач

Медија центар „ОДБРАНА“
Београд, Браће Југовића 19
medijacentar@mod.gov.rs

Директор

Стевица С. Карапанџин, пуковник

Главни и одговорни уредник

Владимир Почуч, потпуковник

Заменик главног уредника

Александар Петровић, капетан

Уредници

Мира Шведић, Душан Глишић

Новинари

Сања Анђелковић

Владимир Вјештић

Мирјана Крстовић, поручник

Биљана Миљић

Стални сарадници

др Себастиан Балаш, др Славиша Влацић,

Милосав Ц. Ђорђевић, др Милан Мијалковски,

др Зоран Миладиновић, др Миљан Милкић,

Будимир М. Попадић, Никола Остојић,

Александар Радић, Влада Ристић,

Драгана Барјактаревић

Дизајн и прелом

Енес Међедовић (ликовни уредник),

Станислава Струњаш (техничка уредница)

Фотографија

Стефана Савић (уредница),

Даримир Банда, Душка Стефановић,

Јово Мамула (фото-репортери)

Језички редактор

мр Наташа Николић, Слађана Мирчевски

Коректор

Слађана Грба

Секретар редакције

Татјана Шућин

Документација

Горан Станковић (фото-центар)

ТЕЛЕФОНИ

Директор 3241-258; 23-809

Главни и одговорни уредник 3241-257; 23-808

Секретар редакције 3201-809; 23-079

Прелом 3240-019; 23-583

Маркетинг 3241-026; 3201-765; 23-765

Претплата 3241-009; 3201-995; 23-995

Продаја: 3201-810; 23-810; 3241-254

ТЕЛЕФАКС 3241-258

АДРЕСА

11000 Београд, Браће Југовића 19

odbrana@mod.gov.rs

redakcija@odbrana.mod.gov.rs

www.odbrana.mod.gov.rs

Жиро-рачун

840-312849-56 МЦ „Одбрана“

Претплата

За припаднике МО и Војске Србије преко РС

месечно 160 динара. За претплатнике преко

Поштанске штедионице месечно 180 динара.

Штампа „ПОЛИТИКА“ АД, Београд,

ISSN 1452-2160

Магазин излази сваког 1. и 15. у месецу

„Одбрана“ је члан
Европског удружења
војних новинара

БРОЈ 248

ПРИПАДНИК ВОЈНЕ
ПОЛИЦИЈЕ НА БАЗИ
„БОРАНЦЕ“

Снимио
Јово МАМУЛА

СПЕЦИЈАЛНИ ПРИЛОГ 137
Велике битке
Другог светског рата

18

Батаљон за обуку
саобраћајне службе
**ВОЛАН
У СИГУРНИМ
РУКАМА**

22

У бази „Источни Мојстир“
ЛЕДЕНА ПРИЧА

24

Завршена експедиција
„Албанска голгота
100 година касније“
**СПОКОЈ
ВРЕДАН ТРУДА**

36

Отворене галерије
Дома Војске Србије
**УМЕТНИЧКА
РЕТКОСТ**

Реч уредника

Отрежњење

8 Откуд веџабизам на Балкану

ЛЕГАТ „ЗЕЛЕНЕ
ТРАНСВЕРЗАЛЕ”12 Пораст интересовања за упис
у војне школеГАРАНТ КВАЛИТЕТА
И СИГУРНОСТИ

14 Милован Дрецун

КОСМЕТ ЈЕ СИМБОЛ
НАШЕГ ТРАЈАЊА

28 Од пиштоља до минобацача

РУСКО НЕЧУЈНО
ОРУЖЈЕ34 Постоји ли потенцијал
за избијање глобалног рата

ТУКИДИДОВА ЗАМКА

40 Крајпуташи (3)

СВЕДОЦИ
ПРИПАДНОСТИ43 Оснивање научних институција
у српској војсци

ВОЈНИ КОМИТЕТИ

44 Софија Јовановић

ХЕРОИНА
ПРВОГ СВЕТСКОГ РАТА

Прославили смо Божић, ушли смо и у нову годину, добро смо потегли, потрошили сву уштеђену муницију, па се и отрезнили. Они који су, на било који начин, спојили све празнике, добро су се одморили. Имали су времена и за преиспитивање и за отрежњење.

Познати психијатар Јован Рашковић говорио је о Србима да су „луд народ”. То је та, неотклоњива последица опијености. Лудост којој нема лека. И заиста, коме, ако не Србима, та дефиниција пристаје „као саливена”. Владислав Петковић Дис, песник људске метаморфозе и туге, писао је: „Не марим да пијем, ал’ сам пијан често / У граји, без друга, сам, крај пуне чаше / Заборавим земљу, заборавим место / На коме се јади и пороци збраше.” О коме је писао?

Од стварања модерне Србије, опијени слободом, извојеваним победама над моћном Турском, Срби маштају о ослобађању и уједињењу свих словенских народа, или бар оних најближих, суседа, у једну државу, словенску. И пијани од те жеље, плаћају „туру за туром”. Најпре распомаљеној Аустроугарској у Првом, а затим и разљућеној Немачкој у оба рата. За братство и јединство у Првом светском рату положено је 1.250.000 српских живота, а у Другом и више, око 1.700.000. Висока цена за нешто што браћа из прека нису желела.

Највеће злочине по Србији у Великом рату, посебно у Мачви, чинили су аустроугарски војници који су говорили наш језик. Бежећи од те суровости, српски народ је, заједно са војском, после натчовечанске голготе преко Албаније, пре сто година стигао и на Крф, где се опорављао за завршне битке и сламање Солунског фронта. Од 1914. до повратка у ослобођену Србију страдала је трећина становништва, а сведочења савезничких команданата о неизмерном херојству Срба у завршним борбама на Солунском фронту, мала су утеха за непреболне жртве.

У Другом рату, фашистичка НДХ саградила је највећи и најмонструознији логор на Балкану да би заувек, геноцидом, „решила српско питање”. Упркос неслагањима око тачног броја Срба, Јевреја и Рома погубљених у Јасеновцу и другим логорима, чињеница коју нико озбиљан не оспорава, јесте да је усташка НДХ, због суровости према српском народу, за историју остала пример геноцидне државе.

Последња деценија 20. века прошла је у тучи пијаних гостију па је кафана, најзад, затворена. Немилице опијани, посебно у другој половини реченог века, после болног отрежњења, разишли смо се прилично угрувани и неповерљиви. Али, не и баш сасвим трезни, па је за мир заинтересована Европа, наставила да нас држи под присмотром. Како је време пролазило, велике силе, заокупљене осталим актуелним проблемима, почеле су да заборављају Балкан, или бар да нам поклањају мање пажње. Поново смо, изгледа, остављени сами себи.

Зато не изненађује опрезност с којом се у Србији прима свака информација о наоружавању неке од суседних земаља, Хрватске посебно. Пошто је братство развргнуто, а снови о јединственој држави словенских народа, способној за отпор апетитима великих, уз залагање баш тих моћних, одложени за неке напредније цивилизације, на овим просторима се сада спава немирним и лаким сном. С једним оком отвореним и једним увом начуљеним. ■

Душан ГЛИШИЋ